

Dossier Biologisch uitgangsmateriaal

Op weg naar de nieuwe EU-verordening

Nederland is een belangrijke producent en exporteur van biologische zaden en jonge planten. De wereldwijde markt voor biologische producten groeit sterk, daardoor neemt ook de vraag naar biologisch uitgangsmateriaal toe. Bovendien werkt de Europese Unie al een aantal jaren aan een nieuwe verordening voor biologische productie en etikettering. Volgens deze verordening mogen in de biologische teelt vanaf 2035 alleen nog zaden en jonge planten worden gebruikt die zelf ook biologisch geproduceerd zijn.

Het is dus belangrijk dat er voldoende biologisch uitgangsmateriaal op de markt blijft. Veredeling

voor de biologische sector heeft nog een extra voordeel: ook de gangbare sector profiteert hiervan. Kennis en resistenties die voortkomen uit veredeling voor biologische teelt kunnen immers bijdragen aan verduurzaming van de h ele land- en tuinbouw.

Om de beschikbaarheid van biologisch uitgangsmateriaal te vergroten, pleit Plantum voor een heldere invulling van de nieuwe Europese verordening voor biologische productie en etikettering, met zo min mogelijk uitzonderingen.

Nederlandse bedrijven leveren een belangrijke bijdrage aan het wereldwijde succes van de biologische sector. Ongeveer drie procent van alle groentezaden en jonge planten uit Nederland gaat naar de biologische tuinbouw. Onder de ruim 250 Nederlandse vermeerderings- en veredelingsbedrijven zijn er enkele die uitsluitend aan biologische telers verkopen. De meeste bedrijven die aan biologische telers leveren, richten zich daarnaast ook op gangbare telers.

Sommige biologische telers gebruiken alleen zaden die op een biologische wijze geteeld zijn. Andere biologische telers gebruiken (ook) zaden die op een gangbare wijze geproduceerd zijn. Dit laatste is toegestaan, maar de zaden mogen dan niet chemisch behandeld zijn.

Nieuwe verordening

De Europese Unie werkt al een aantal jaren aan een nieuwe verordening voor biologische productie en etikettering. In juni 2017 heeft de Europese Commissie een voorstel voor deze verordening uitgebracht. Als het Europees Parlement en de Europese Raad akkoord gaan, gaat deze in 2020 in. Het is nog onzeker hoe de nieuwe Europese verordening op nationaal niveau gaat uitpakken. Die onzekerheid geldt voor zowel de biologische sector als voor hun zaadleveranciers.

Europese database

Onderdeel van de nieuwe verordening is een inventarisatie van het beschikbare biologisch uitgangsmateriaal. In elke lidstaat van de Europese Unie moet een database worden bijgehouden waarin biologische telers over heel Europa kunnen nagaan van welke gewassen ze biologische zaden of jonge planten kunnen krijgen en waar ze die kunnen krijgen. Een stap vooruit, want daarmee kunnen biologische telers makkelijker aan biologisch uitgangsmateriaal komen. Zolang deze kennis er niet is, blijven biologische telers soms onnodig met gangbaar zaad werken. En bedrijven die biologische zaden produceren, blijven soms onnodig met onverkochte zaden achter. Nu mogen biologische telers nog gangbaar geproduceerd zaad gebruiken. Met een goed werkende database wordt het mogelijk deze uitzondering per 2035 af te schaffen.

Heldere invulling

Plantum pleit voor een heldere invulling van de nieuwe Europese verordening, met zo min mogelijk uitzonderingen. De regelgeving moet ambitie uitstralen, maar ook realistisch en haalbaar zijn. Regels die beperkingen opleggen aan biologische zaadbedrijven kunnen resulteren in een afname van beschikbaar uitgangsmateriaal. Dit geldt bijvoorbeeld voor de keuze welke verdelingsmethoden de Europese Unie geschikt vindt voor de biologische sector. Op dit moment is 6% van de totale Europese land- en tuinbouw biologisch. Als de regelgeving te strikt wordt en te veel methoden worden uitgesloten, kan dit percentage kleiner worden.

Private labels

Sommige organisaties in de biologische sector kiezen ervoor strengere regels te hanteren dan wat volgt uit de wet. Het zaad moet bijvoorbeeld in elke generatie van het kruisingsproces geheel biologisch zijn geteeld, in plaats van alleen in de laatste generatie. Of er gelden aanvullende eisen aan de productie van het uitgangsmateriaal, bijvoorbeeld dat er geen gebruik gemaakt is van hybriden. Ze maken deze extra eisen vaak kenbaar via private labels.

Elke segmentatie van de markt leidt tot extra inspanningen voor veredelingsbedrijven en kan leiden tot kostenverhoging voor de biologische teler. Toch kiezen individuele Plantum-leden er soms voor om te voldoen aan extra niet-wettelijke eisen aan het uitgangsmateriaal. Zo kunnen zij zich op specifieke nichemarkten richten.

Bijeffecten voor gangbare teelt

De ontwikkeling van rassen voor de biologische sector levert ook waardevolle informatie op voor gangbare telers. Ook zij zijn immers gebaat bij robuuste rassen, die bijvoorbeeld minder kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Het toetsen van rassen onder biologische teeltomstandigheden helpt de gangbare veredeling zo om bij te dragen aan de verduurzaming van de héle land- en tuinbouw. Voor Plantum is dit een extra reden om te pleiten voor investeringen in beschikbaarheid van biologisch uitgangsmateriaal.